O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV
NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD-60310300-1.24
2024 yil “10 12”

“TASDIQLAYMAN”
SamDU rektori:
_____ R.I.Xalmuradov
2024 yil “__”_____

PSIXOLOGIYA TARIXI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta’lim yo‘nalishi:	60310300 – Psixologiya

Сканировано с CamScanner

Fan/modul kodi PST1706	O‘quv yili 2027-2028	Semestr 7	ECTS-kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili o‘zbek O‘zbek/Rus		Haftadagi dars soatlari 4

1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Psixologiya tarixi	78	102	180

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad - talabalarda psixologik bilimlarni shakllantirish, voqelik va jamiyatdagi voqea-hodisalarning, shaxsning o‘zida kechadigan jarayonlar va psixologik bilimlarni shakllantirish, ularni jamiyat hayotida umumiy psixologik hodisalar, holatlar va jarayonlarning mohiyatini tahlil etishga, shaxsning kamoloti va unga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar, uning individual psixologik xususiyatlari, emotsional va irodaviy sifatlarini tahlil etishga o‘rgatishdan iborat.

Fanini vazifasi – Psixologiya tarixi fanini o‘qitish vazifalari quyidagilarni hal etishga qaratilgan:

-inson ruhiyatini psixologik tahlil etish;

- Psixologiya tarixi fanining jamiyat va shaxs kamolotidagi o‘rnini talabalarga tushuntirish;

-voqea va hodisalarni psixologik nuqtai nazardan tahlil va tadqiq etish malakasini hosil etish;

-inson psixologiyasini umumiy ilmiy asoslarini o‘rgatishni;

-jamiyat va shaxs orasidagi munosabatning psixologik qonuniyatlari asosida rivojlantirishni;

- Psixologiya tarixi fani bo‘limlari bo‘yicha (psixikaning evolyusion taraqqiyoti) psixologik bilimlarni tahlil etish, ularning qonuniyatlarini mashg‘ulot jarayonida talqil qilish.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu. Psixologiya tarixi fannning predmeti va vazifalari

Psixologiya tarixini o‘rganishning ahamiyati. Psixologiya tarixining predmeti, maqsadi, vazifalari. Uning psixika xaqida ilmiy bilmlar tizimida tutgan o‘rni. Psixologiya tarixini davrlashtirish: birinchi davr psixologik bilmlarning falsafa va tabiatshunoslik fanlari tarkibida rivojlanishi (IV asr mill.avv XIX asr o‘rtalariga qadar).

Сканировано с CamScanner

2-3-Mavzu. Psixologiya tarixining metodlari va manbalari.

Psixologiya tarixini qanday o'rganiladi? Psixologiya fanini metodlari. Qadimgi yozuvlarda psixologiya yoritilishi. Sharq manbalari. Mustaqil rivojlanishi. Turli davrlarda psixologiyani talqini.

4-Mavzu. Antik davr psixologiyasi.

Antik davr psixologiyasida jon haqida materialistik talimotlarning asosiy holatlari. Antik materiallizm cho'qqisi, avtomatik materializm. Demokrit va uning ustozi Livkini dunyoqarashlari (mill.avv. V asr). Antik materiallizmda "jon" haqidagi ta'limotlar. Demokrtining jon haqidagi tushunchasi. Epikurning jon haqidagi tasavvuri. Jonning 8 qismi haqidagi stoiklar tasavvurlari. Ong haqida ta'limotlar.

5-6-Mavzu. Ijtimoiy va madaniy- tarixiy psixologiya.

Xalqlar psixologiyasi. Kollektiv organizm. G. Snenser. Neyropsixologiya haqida. A.L'ebo. E.Dyurkgeym: kollektiv vakillar. Qadriyatlar konsepsiyasi. Instinklar konsepsiyasi (Mak-Dugall). Psixotexnika.

7- Mavzu. Sharq mutafakkirlarningpsixologik g'oyalari (IX-XV) asrlar

O'rta asrlarda Markaziy Osiyo mutafakkirlarning psixologik qarashlari. Abu Nasr Farobiyning (873-950 yy.) psixologik qarashlari. Abu Rayxon Beruniy (973-1048yy.) ning psixologik qarashlari. Mutafakkirning <<Mineralogiya>>, << Geodeziya>>, <<Hindiston>>, <<O'tgan avlodlar obidalari>> nomli asarlar psixologiya sohalariga oid ma'lumotlar. Abu Ali ibn Sino umr davrlari psixologiyasiga oid qarashlari va ularning bugungi kun fan uchun ahamiyati. Yusuf Xos Xojib XI asrning atoqli mutafakkir. Uning psixologik qarashlari.

8-Mavzu. Sharq mutafakkirlarning psixologik goyalari (XV-XIX) asrlar

Amir Temur va ijtimoiy- psixologik fikrlar, Alisher Navoiy asarlarida psixologiya masalalari. Mirzo Bedil tomonidan oldindan G'azolliy asarlarida psixologiyaga oid qarashlarning ifodalanishi. Z.M.Bobur "Boburnoma" asarida turkiy va boshqa halqlarga etnopsixologik yondashuvi. Marifatparvar olimlar M.Bexbudiy, M.Bexbudiy, M. Abdurshidxonov, A.Fitrat asarlarida psixologik qarashlar.

9-Mavzu. Ong haqidagi psixologik tasavvurlar.

Ong psixika mezoni sifatida alohida belgilanishi. Dekart ta'limotning asosi. Psixika inson ichki dunyosi sifatida. Dekart ta'limotida <<jon>> va <<tana>> tushunchasi. Dekart dualizmi (1596-1650). Spinoza psixologiyasi (1632-1677). Falsafiy ta'limotlarda (XVII) zmpirik psixologiyaning yuzaga kelishi. XV asr oxiri va XIX asr boshlarida nemis klassik falsafasidagi

Сканировано с CamScanner

psixologik g'oyalar.

10-11-Mavzu Psixologiyaning mustaqil fan sifatida rivojlanish bosqichi.

Psixologiya fanining mustaqil fan sifatida vujudga kelishi va uning ochiq inqiroz (XIX asrning 60-yillari XX- asrning 1906-10 yillari) davridagi rivojlanishi. Psixologiyaning mustaqil fan sifatida shaklanishida eksperimental psixologiya taraqqiyotida nemis Vil'gel'm Vundtning (1832-1920) o'rni. I.M. Sechenovning (1829-1905) psixologiya fanni, vazifalari va psixika haqidagi yangicha tasavvurlari.

12- Mavzu. Zoopsixologiya

Ch.Davrin va evolusion nazariya. Instinkt. Hayvonlar va insonlar psixikasi. Darvina Djon Romanesning qarashlari. Llyod-Morganing "iqtisodiyot qonuni". J.Lev "tropizm nazariyasi". Aqliy harakatlar xabardorligi.

13- Mavzu. Psixologik maktablarning yuzaga kelishi tarixi

Chet el psixologiyasida ochiq inqiroz. Inqirozning pozitiv moxiyati. Berlinda geshtaltpsixologiya maktabi vujudga kelishi; M. Vertgeymer, K.Koffka (1986-1941), V.Keller (1887-1967), K.Levin (1890-1947). Tadqiqotlarda iroda, affektlar, extiyoj, tafakkur, idrok masalalari ifodalanishi.

14-Mavzu. Ekspertimental psixologiyaning shakllanishi:Bixeviorizm

Bixevnorizm Dj.Uotson (1878-1958) talqini. Neobixeviorizm. Psixologiyani mustaqil fan sifatida shakllanishi va ekspermental psixologiyani vujudga kelishi. Rossiyada eksperimental psixologiya rivojlanishi va bixeviorizm vujudga kelishi.

15-Mavzu. Psixoanaliz maktabi.

Psixoanaliz maktabi. Z.Freyd (1856-1939) psixoanaliz asoschisi sifatida. Zamonaviy metodlarni yaratilishi psixoanaliz maktabi misolida. Geshtalt psixologiya. <<Geshtal't>> tushuncha X.Erenfel's tomonidan kiritilganligi (1890).

16-Mavzu. Gumanitar psixologiya

Gordom Olport nazariyasi. Ehtiyojlarni psixologiyada o'rganilishi. Abraham Maslouni psixologiyaga qo'shgan hissasi. AQSh psixologiyasida gumanitar psixologiyani o'rni. Gumanitar psixologiyani vujudga kelishi va shakllanishi.

17-Mavzu. Kognitiv psixologiya va yo'nalishlarning rivojlanishi.

Kognitiv psixologiya vujudga kelishi. Ul'rix Naysserning Kognitiv psixologiya fanini rivojlanishiga qo'shgan hissasi. Kognitiv psixologiyada shaxs nazariyasi. Aarona Bekning kognitiv terapiyasi.

18-Mavzu. Sobiq sovet psixologiyasi: rivojlanish bosqichlari, ilmiy

Сканировано с CamScanner

maktablar va zamonaviy yondashuvlar.

I.M.Sechenovning psixologik yondashuvlari. Moskva psixologiyasi maktabi asoschisi L.S.Vigotiskiy psixologik qarashlari. Faoliyat nazariyasi.

Ijtimoiy psixologiya. D.N.Uznadzening psixologiya rivojiga qo'shgan ulkan hissasi.

19- Mavzu. Psixologiyani bugungi rivojlanish holati.

APA faoliyati. G'arb va Sharq mamlakatlarida psixologiyani rivojlanashi. Zamonaviy psixologiyani yangi yo'nalishlari. BPA faoliyati.

20- Mavzu. O'zbektonda psixologiyani rivojlanishi va istiqbollari.

O'zbektonda psixologiyani vujudga kelishi. Psixologiyani rivojlanishiga hissa qo'shgan olimlar. M.G.Davletshin. M.R.Vaxodov. V.Tokareva. G'B.Shoumarov. V.M.Karimova. E.G'.G'oziev. B.R.Qodirov. O'zbek psixologiyasida maktablarni yaratilishi.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

1. Psixologiya tarixi fannning predmeti va vazifalari
2. Psixologiya tarixining metodlari va manbalari.
3. Psixologiya tarixining metodlari va manbalari.
4. Antik davr psixologiyasi.
5. Ijtimoiy va madaniy- tarixiy psixologiya.
6. Ijtimoiy va madaniy- tarixiy psixologiya.
7. Sharq mutafakkirlarningpsixologik g'oyalari (IX-XV) asrlar
8. Sharq mutafakkirlarning psixologik goyalari (XV-XIX) asrlar
9. Ong haqidagi psixologik tasavvurlar.
10. Psixologiyaning mustaqil fan sifatida rivojlanish bosqichi.
11. Zoopsixologiya
12. Psixologik maktablarning yuzaga kelishi tarixi
13. Psixologik maktablarning yuzaga kelishi tarixi
14. Ekspertimental psixologiyaning shakllanishi: Bixeviorizm
15. Psixoanaliz maktabi.
16. Gumanitar psixologiya
17. Kognitiv psixologiya va yo'nalishlarning rivojlanishi.
18. Sobiq sovet psixologiyasi: rivojlanish bosqichlari, ilmiy maktablar va zamonaviy yondashuvlar.
19. Psixologiyani bugungi rivojlanish holati.
20. O'zbektonda psixologiyani rivojlanishi va istiqbollari.

Izoh: Mazkur ro'yxatdagi mavzulardan seminar mashg'ulotlari uchun ajratilgan soatlar hajmiga mos holda foydalanish tavsiya etiladi.

Сканировано с CamScanner

VII. Mustaqil ishni tashkil etishning shakli va mazmuni

"Psixologiya tarixi" fanini o'rganuvchi talabalar auditoriyada olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash va fanga doir masalalarni yechishda ko'nikma hosil qilish uchun mustaqil ta'lim tizimiga asoslanib, kafedra o'qituvchilari rahbarligida, mustaqil ish bajaradilar. Bunda ular qo'shimcha adabiyotlarni o'rganib hamda Internet saytlaridan foydalanib referatlar va ilmiy dokladlar tayyorlaydilar, amaliy mashg'ulot mavzusiga doir uy vazifalarini bajaradilar, ko'rgazmali qurollar va slaydlar tayyorlaydilar.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda fan xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

-seminar mashg'ulotlarga tayyorgarlik;

-darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;

-tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismini o'zlashtirish;

-maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;

-talabaning o'quv, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fan bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish;

-faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;

-masofaviy ta'lim.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. S.L.Rubishteyn maktabi umumiy xarakateristikasi.
2. Gumanistik psixologiya.
3. Freydizmning psixologiyaga qo'shgan hissasi.
4. Klinik psixologiyaning fan sifatida shakllanishi.
5. Strukturalizm-Vyursburg-maktabi.
6. Chet el psixologiyasining zamonaviy holati.
7. Yo'nalishlar evolyuyasi, ular o'rtasidagi chkgaralar uyg'unligi.
8. O'zbekistonda psixologiyaning rivojlanishi.
9. Shaxs nazariyalari.
10. Frankl va logotoerapiya.
11. O'tish davri psixologiyasi
12. Ilmiy psixologiyaning amaliyot bilan yaqinlashuvi.
13. Psixologik konsul'tasiya tarixi va manbalari.
14. B.G.Anan'evning psixologiyaga qushgan hissasi.
15. P.Ya.Gal'perin psixologik qarashlari.
16. D.B.Elkonin va bolalar psixologiyasi.
17. B.M.Teplov psixologik tadqiqotlari.
18. Psixologiya fani sohasida kuchlar konsolidasiyasi.

Сканировано с CamScanner

19. Psixologiyaning ikkinchi jahon urushidan keyin rivojlanishi.

20. Ilmiy maktablar evolyusiyasi va ularning zamonaviy psixologiyaning rivojlanishida tutgan o'rni

VIII. Kurs ishini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Kurs ishining maqsadi talabalarni mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarni qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir.

Kurs ishi mavzulari mustaqil ta'lim jarayoniga bog'liq holda tayyorlanib, ular talabalarning ilmiy-ijodiy salohiyatini oshirishga xizmat qilishi zarur.

Kurs ishining taxminiy mavzulari:

1. Psixologiya fani predmeti va vazifalari.
2. Psixologiya tarixini o'rganishga yondashuvlar
3. Tarixiy tadqiqotlarning asosiy prinsiplari.
4. Psixologik bilimlar taraqqiyotning sharoitlari va qonuniyatlari.
5. Antik avr psixologik g'oyalarning umumiy sharhi.
6. Qadimgi grek faylasuflarning psixologik g'oyalari.
7. Gippokrat ta'limoti va uning psixologiya fani rivoji uchun ahamiyati.
8. Qadimgi Sharq mamlaklarida yuzaga kelgan ilk psixologik g'oyalar.
9. Aristotelning psixologik goyalari.
10. Antik davr shifokorlarning psixologik qarashlari.
11. Aristoteldan keyingi davrda ruhni tushunish.
12. O'rta asrlar va Uyg'onish davrida psixologik qarashlarning o'ziga xos xususiyatlari.
13. Arab tilida ijod qiluvchi olimlarning psixologik qarashlari.
14. Uyg'onish davri ma'naviy xayoti.
15. O'rta asrlar va Uyg'onishi davrida bolalarni o'qitish va rivojlantirishning psixologik jabhalari haqidagi qarashlar.
16. XVII asr psixologik g'oyalari mohiyati.
17. Rene Dekart goyalari mohiyati va unga tanqidiy nazar.
18. Spinoza psixologik qarashlari harakteristikasi.
19. DJon Lokk: Tajribaning ikki turi.
20. Maorif davri psixologik g'oyalari.
21. David Gartli assosianizm asoschisi.
22. Djordj Berkli psixologik qarashlari.
23. Abu Ali ibn Sino umr davrlari psixologiyasi asoschisi.
24. Abu Ali ibn Sinoning tibiyot psixologiyasi rivojiga qo'shgan hissasi.
25. Abu Nasr Farobiyning psixolok qarashlari.
26. "Tib qonunlari" va psixologik g'oyalar.
27. Ar- Roziyning tibbiyot psixologiyasiga qo'shgan hissasi.

Сканировано с CamScanner

19. Psixologiyaning ikkinchi jahon urushidan keyin rivojlanishi.

20. Ilmiy maktablar evolyusiyasi va ularning zamonaviy psixologiyaning rivojlanishida tutgan o'rni

VIII. Kurs ishini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Kurs ishining maqsadi talabalarni mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarni qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir.

Kurs ishi mavzulari mustaqil ta'lim jarayoniga bog'liq holda tayyorlanib, ular talabalarning ilmiy-ijodiy salohiyatini oshirishga xizmat qilishi zarur.

Kurs ishining taxminiy mavzulari:

1. Psixologiya fani predmeti va vazifalari.
2. Psixologiya tarixini o'rganishga yondashuvlar
3. Tarixiy tadqiqotlarning asosiy prinsiplari.
4. Psixologik bilimlar taraqqiyotning sharoitlari va qonuniyatlari.
5. Antik avr psixologik g'oyalarning umumiy sharhi.
6. Qadimgi grek faylasuflarning psixologik g'oyalari.
7. Gippokrat ta'limoti va uning psixologiya fani rivoji uchun ahamiyati.
8. Qadimgi Sharq mamlaklarida yuzaga kelgan ilk psixologik g'oyalar.
9. Aristotelning psixologik goyalari.
10. Antik davr shifokorlarning psixologik qarashlari.
11. Aristoteldan keyingi davrda ruhni tushunish.
12. O'rta asrlar va Uyg'onish davrida psixologik qarashlarning o'ziga xos xususiyatlari.
13. Arab tilida ijod qiluvchi olimlarning psixologik qarashlari.
14. Uyg'onish davri ma'naviy xayoti.
15. O'rta asrlar va Uyg'onishi davrida bolalarni o'qitish va rivojlantirishning psixologik jabhalari haqidagi qarashlar.
16. XVII asr psixologik g'oyalari mohiyati.
17. Rene Dekart goyalari mohiyati va unga tanqidiy nazar.
18. Spinoza psixologik qarashlari harakteristikasi.
19. DJon Lokk: Tajribaning ikki turi.
20. Maorif davri psixologik g'oyalari.
21. David Gartli assosianizm asoschisi.
22. Djordj Berkli psixologik qarashlari.
23. Abu Ali ibn Sino umr davrlari psixologiyasi asoschisi.
24. Abu Ali ibn Sinoning tibiyot psixologiyasi rivojiga qo'shgan hissasi.
25. Abu Nasr Farobiyning psixolok qarashlari.
26. "Tib qonunlari" va psixologik g'oyalar.
27. Ar- Roziyning tibbiyot psixologiyasiga qo'shgan hissasi.

Сканировано с CamScanner

	28. D.Yum g'oyalari. 29. Fransuz maorifchilarning psixologik qarashlari. 30. Tarixiy yondashuvning dastlabki kurtaklari 31. Ibn al-Xaysam psixologik qarashlariga tanqidiy nazar. 32. Psixologiyaning fan sifatida yuzaga kelishi. 33. Empirik ong psixologiyasi shakllanishi. 34. XVIII asrda Rossiyada psixologik bshlmlarning rivojlanishi. 35. XIX asrning birinchi yarimda nemis empirik psixologiyasining shakllanishi. 36. XIX asrning birinchi yarmida nemis empirik psixologiyasining shakllanishi. 37. G.V.Gegel' va L.Feyerbax g'oyalari va ularning psixologiyaning keyingi taraqqiyotida tutgan o'rni. 38. XIX asrda hayotni tabiiy ilmiy tushuntirish konsepsiyalari. 39. Xujayralar nazariyasi. 40. Refleks haqida tv'limot. 41. Psixofizika va psixometriyaning vujudga kelishi. 42. Biologiya muvaffaqiyatlari va psixologiya. 43. XIX asrda Rossiyada psixologik g'oyalarning rivojlanishi. 44. A.A. Potebnya maktabi. 45. Rossiyada pedagogik qarashlar va pedagogik psixologiyaning vujudga kelishi. 45. A.Ben psixologiyasi 46. Inson psixikasini ta'riflashda naturalizm. 47. K.D.Ushinskiy g'oyalari. **Izoh:** Talabalar mazkur mavzular ichidan tanlab bajaradilar.
3.	**V. Fan o'qitilishing natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: psixologiya mutaxassisligi, sohaga oid asosiy tushuncha va tamoyillari, psixologiyaning fan sifatida rivojlanishi, turli psixologik nazariyalar haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lish;*** turli psixologik maktablar, ularning namoyondalari va asosiy nazariyalar, psixologiyaning asosiy metodlari va tarmoqlari, psixodiagnostik metodlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ***ko'nikmalariga ega bo'lish.*** Talaba turli psixologik va psixodiagnostik metodlarni qo'llash, psixologiyaning rivojlanish muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish **malakasiga ega bo'lishi kerak.**
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.** • ma'ruzalar;

Сканировано с CamScanner

	• interfaol keys-stadilar; • seminar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'libishlash va himoya qilish uchun loyihalari.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar.** 1. N.S.Jo'rayev, D.A. Saliyeva, N.A.Sultonova, Psixologiya tarixi (Darslik) Toshkent 2019 yil. 2. Z.T. Nishanova Psixologik xizmat. (o'quv qo'llanma) Toshkent 2007 yil "Yangiyul poligraph service" nashiryoti. 3. A.K. Shamshetova, R.N. Melibayeva, X.E. Usmanova, I.O. Xaydarov Umumiy psixologiya (o'quv qo'llanma) Toshkent 2018 yil "Barkamol fayz media" nashiryoti 4. O.S.Qodirov Umumiy psixologiya (o'quv qo'llanma) Samarqand 2022 yil "Sam DU" nashiryoti 5. Z.T.Nishanova, N.G.Komilova, D.U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova, Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya (Darslik) Toshketn 2018 yil. 6. N.S.Jo'rayev, D.A.Saliyeva, N.A.Sultonova, Psixologiya tarixi (Darslik) Toshkent 2019 yil. 7. O.S.Qodirov, Sh.Hotamov, Ijtimoiy psixologiya (Darslik) Samarqand 2023 yil 8. P.I.Ivanov, M.E. Zufarova, Umumiy psixologiya (Darslik) Toshkent 2018 yil. 9. P.I.Ivanov, M.E. Zufarova, Umumiy psixologiya (Darslik) Toshkent 2008 yil. 10. E.G'. G'oziyev Umumiy psixologiya (darslik) Toshkent 2020 yil "Asian Book House" nashiryoti 11. E.G'. G'oziyev Ontogenez psixologiyasi (o'quv qo'llanma) Toshkent 2020 yil " NIF MSh" nashiryoti **Qo'shimcha adabiyotlar** 1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017-488.b 2. G'oziev E.G'. Psixologiya. -T., O'zMU «Universitet», 2003. 3. G'oziev E.G'. Xotira psixologiyasi. -ToshDu , 1994. 4. Дормашев Ю. Б., Романов В. Я. Психология внимания. - М., 1995.

Сканировано с CamScanner

	5. Зинченко Т. П. Памят в эксперименталной и когнитивной психологии. – СПб.: Питер, 2002. – 320 с. 6. Ж.Годфруа. Что такое психология? М. 1999 г. 2-том. 7. Зинченко Т. П. Памят в эксперименталной и когнитивной психологии. - СПб, 2002. **Axbarot manbalari.** 8. http://textshare.tsx.org 9. http://www.mgimo.ru/fileserver/ 10. http://www.ssu.runnet.ru/... 11. http://www.philol.msu.ru/~rlc2001/ru/sch_14.htm 12. http://www.voppsy.ru 13. http://flogiston.ru/arch 14. http://psychol.ras.ru 15. http://psyberia.ru 16. http://psyberia.ru
7.	Fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2024-yil 16-avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan modul uchun mas'ullar: Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Amaliy psixologiya" kafedrasi o'qituvchilari; dots.S.Sh.Ummatova, ass.Sh.A.Kuchiboyev va ass. F.F. Akilovlar.
9.	Taqrizchilar: SamDU, "Amaliy psixologiya" kafedrasi mudiri, dots.O.S.Qodirov Samarqand davlat tibbiyot universiteti Pedagogika-psixologiya kafedrasi dotsenti D.U.Mamadiyorova

Rais: **dots. M.Normamatova**

Kafedra mudiri: **dots. O.S.Qodirov**

Fakultet dekani: **dots. A.Q. Aymatov**

"TASDIQLAYMAN"

SamDU o'quv ishlari bo'yicha prorektori:

_____ A.S.Soleev

"___" _____ 2024-yil

Сканировано с CamScanner

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Psixologiya tarixi" faniga tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

"Psixologiya tarixi" fanida fan dasturi oily ta'lim muassasasida o'quv jarayonlarini tashkil etishda talabalarga Psixologiya tarixi bilimlar berish, har bir inson va butun bir jamiyat psixik salomatligini saqlab qolishga mo'ljallab tuzib chiqilgan. Fan dasturi oily ta'lim muassasalarida fanni tashkil etishda fanning vujudga kelish tarixi, dolzarbligi, maqsad va vazifalari, fan bo'yicha bilim, ko'nikma va malakaga qo'yilgan talablar, fanning mohiyati ochib berilgan. Fan dasturida fan yuzasidan mavzular ketma-ketligi, fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar hamda murakkablik darajasi ishlab chiqilgan. Bundan tashqari talabalarga shaxsning bilish jarayonlari, hissiy-irodaviy sifatlari, individual-psixologik xususiyatlari, ichki regulyatsiya, shaxs va faoliyat shuningdek, kasbiy ko'nikmalar va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish muammolariga alohida e'tibor qaratilgan.

Talabalarga "Psixologiya tarixi" fanining predmeti, maqsad va vazifalari, fanning yuzaga kelish tarixi, ushbu fan taraqqiyotiga turli olimlarning qo'shgan hissasi, miya va psixika, psixikaning nerv-fiziologik asoslari, shaxs, faoliyat, kognitiv jarayonlar, jumladan, diqqat, xotira, xayol, sezgi, idrok, nutq, tafakkur jarayonlari, shaxsning hissiy irodaviy sifatlari hamda individual psixologik xususiyatlariga doir umumiy bilimlar shakllantiriladi. Fan dasturi tayyorlash davomida oliy ta'lim sifatini ta'minlash jarayonlarida ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganib chiqqan holda oliy ta'lim tizimida fanning yutuqlarini tatbiq etish yuzasidan mavzular ishlab chiqilgan. Oliy ta'lim tizimi, universitetda ta'lim sifatini ta'minlashda hozirda mavjud bo'lgan real mavzular muammolari aniqlangan va tavsiyalar berilgan.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Psixologiya tarixi" faniga tuzilgan fan dasturini chop qilish va Psixologiya (barcha) bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalariga dars o'tishda mutaxassislik fani sifatida foydalanish mumkin.

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Pedagogika-psixologiya kafedrasi dotsenti,
Psixologiya fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD): **D.U.Mamadiyarova**

Сканировано с CamScanner

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Psixologiya tarixi" faniga tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi oily ta'lim muassasasida o'quv jarayonlarini tashkil etishda talabalarga Psixologiya tarixi bilimlar berish, har bir inson va butun bir jamiyat psixik salomatligini saqlab qolishga mo'ljallab tuzib chiqilgan. Fan dasturi oily ta'lim muassasalarida fanni tashkil etishda fanning vujudga kelish tarixi, dolzarbligi, maqsad va vazifalari, fan bo'yicha bilim, ko'nikma va malakaga qo'yilgan talablar, fanning mohiyati ochib berilgan. Fan dasturida fan yuzasidan mavzular ketma-ketligi, fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar hamda murakkablik darajasi ishlab chiqilgan. Bundan tashqari talabalarga shaxsning bilish jarayonlari, hissiy-irodaviy sifatlari, individual-psixologik xususiyatlari, ichki regulyatsiya, shaxs va faoliyat shuningdek, kasbiy ko'nikmalar va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish muammolariga alohida e'tibor qaratilgan.

Fan yuzasidan talabalarga "Psixologiya tarixi" fanining predmeti, maqsad va vazifalari, fanning yuzaga kelish tarixi, ushbu fan taraqqiyotiga turli olimlarning qo'shgan hissasi, miya va psixika, psixikaning nerv-fiziologik asoslari, shaxs, faoliyat, kognitiv jarayonlar, jumladan, diqqat, xotira, xayol, sezgi, idrok, nutq, tafakkur jarayonlari, shaxsning hissiy irodaviy sifatlari hamda individual psixologik xususiyatlariga doir umumiy bilimlar shakllantiriladi. Fan dasturi tayyorlash davomida oliy ta'lim sifatini ta'minlash jarayonlarida ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganib chiqqan holda oliy ta'lim tizimida fanning yutuqlarini tatbiq etish yuzasidan mavzular ishlab chiqilgan. Oliy ta'lim tizimi, universitetda ta'lim sifatini ta'minlashda hozirda mavjud bo'lgan real mavzular muammolari aniqlangan va tavsiyalar berilgan.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Psixologiya tarixi" faniga tuzilgan fan dasturini chop qilish va Psixologiya (barcha) bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalariga dars o'tishda mutaxassislik fani sifatida foydalanish mumkin.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti "Psixologiya" kafedrasi mudiri, Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent — **Qodirov Obid Safarovich**

Сканировано с CamScanner